

Élmények Milánóból

Mit adhat a világ egyik leghíresebb bútorkiállítása egy formatervező-hallgatónak?

Fotó: Ditte Isager

► „Mindennek semmi köze a designhoz. Ma este, ebben a teremben semmiféle design sincs” – mondta olaszul a bohóclány, a művészekből álló nézőközönség pedig vidáman felsóhajtott. Persze mi nem értettük, miért. Az apró színházat egy metróluljáróban találtuk első Milánóban töltött esténkén hazafelé menet. Kortárs cirkuszi előadás zajlott, s mi, megigézve a föld alatti folyosók színházának szürrealitásától, beültünk és megnéztük az előadást. A hangulat, ami megérintett minket a milánói művészek és alkotók társaságában, az olaszos közvetlenség és bájos csintalanságuk végigkísérte a teljes utazásunkat. Az ezernyi bútor és kiállítás az expón és a városban szerteszét mind magának kívánta teljes figyelmünket, mi pedig fejünket fogva próbáltunk eleget tenni melegen hívogató csábításuknak.

A Salone del Mobile több mint kétszázezer négyzetméternyi kiállítóterén hemzseggő bútor- és ember-tömeg a legfelkészültebb érdeklődők számára is nehezen befogadható. Az expó hatalmas, labirintusszerű: egy nap alatt bejárhatatlan, még kevésbé megemésztethető. Vezető márkák ikonikus darabjairól, különleges csomópontokról, csiszolási, hajlítási, rétegezési megoldásokról, innovatív technológiai újításokról, öko-designről és hihetetlen fényűzésről álmodik a látogató még napokon át. – Legalábbis velem ez történt. – Az expóra először látogatóként minden impulzus nagyon erős és új volt. Az élmény, hogy azokban a székekben ülhetünk, azokat a lámpákat kapcsolgathatjuk, azokat

Series 7™, 3107-es modellek. Terv: Arne Jacobsen (Republic of Fritz Hansen) /

Series 7™, 3107 models. Design: Arne Jacobsen (Republic of Fritz Hansen)

1955, krómozott csőacél váz, plywoodtechnikával hajlított, különböző anyagkombinációjú ülőfelületek, 80,5x50x52 cm

a mosdókat simogathatjuk és csaptelepeket nyitogathatjuk, amelyeket eddig csak albumokban és magazinokban láthattunk, felejthetetlen és pótolhatatlan. Ez a máshonnan megszerezhetetlen tapasztalat, az, hogy saját bőrünkön érezhettük a „jó design” működését, s az, hogy a tervezőkkel személyesen, kötetlenül beszélgettünk, kétségkívül hasznos egy ilyen szakmában. Így tehát már itt leszögezném, hogy formatervezőként, belsőépítészként, építészként, de képzőművészként is, minden hátulütőjével együtt is, erősen ajánlott megnézni a Salone del Mobilét.

Mert természetesen ez sem tökéletes. Mindamelllett, hogy az olyan nevek, mint az Alessi, az Armani, a Bosch, a Siemens, a Miele vagy épp a Fritz Hansen – s még sorolhatnánk –, rendre képviseltették magukat, az esemény nemzetközisége csekély volt a korábbi elképzeléseinkhez képest. Túlnyomórészt az olasz design uralta a teret, ami persze az olasz designtörténet s a hozzá társuló öntudat ismeretében érthető is. Mégis talán ez okozta az érzetet, hogy ha nem is egymás átiratai a Salonén látott cégek termékei, de a határozottan egy trendet követő bútorok közül leginkább a giccsre építő luxusmárkák tűntek ki, s némiképp a nyugati, északi tervezés.

Van viszont egy piciny, eldugott szekció, ami üdítő meglepetés volt számunkra: a SaloneSatellite. Ez a részleg a feltörekvő fiatal tervezőké, azoké, akik formailag és szellemiségükben is mást kínálnak a hatalmas pavilonok jó részét betérítő emelkedettséghez képest. Itt, a SaloneSatellite részlegben szembeötlő az új generáció formaalkotási szabadsága, a merész anyaghasználat és a szabadabb innovációs tevékenység. Ezen az egynegyed pavilonnyi területen is bőven el tudtuk volna tölteni az egész napunkat, nehéz volt szó és kérdés nélkül elsétálni a kiállítóterek mellett. Számos egyetem prezentálta legkiemelkedőbb diákjainak munkáját, s önálló, „frissdiplomás” tervezők is figyelemre méltó formákat és innovációkat hoztak. Ha erősen akarunk fogalmazni: a világhírű márkák jó része az 1950-es, 1960-as évek fejlesztéseire alapozott, hasonló termékeket alkot, melyeket az apró arculati sajátosságok tesznek megkülönböztethetővé. A fiatalok pedig talán pont ebből szeretnének kitörni. A SaloneSatellite terében is volt va-

lamiféle harmónia a kiállítók között, éppúgy, mint a nagy múltú cégeknél. Ami mégis furcsává tette a helyet, az az volt, hogy saját gondolkodásmódunkat is

© BD Art Editions / Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueras, 2018

Cot gyermekágy.
Terv: Emma Sivusalo,
Rehome. A háttérben:
Térelválasztó.
Terv: Anne Hirvonen,
Rehome (a Lahden
ammattikorkeakoulu –
Lahti Alkalmazott
Tudományok Egyeteme
– design szakos
hallgatóinak csoportja)
/ Cot. Design: Emma
Sivusalo, Rehome.
In the background:
Space divider. Design:
Anne Hirvonen, Rehome
(a group of design
students at Lahden
ammattikorkeakoulu/
Lahti University
of Applied Sciences)
 2017, hajtogatott
 karton

Fotó: Antti Turunen

←
Leda karosszékszobor.
Terv: BD Art Editions
(Inspiráció: Salvador
Dalí Femme à tête de
roses című, 1935-ös
műve – BD Barcelona
Design) / 'Leda'
armchair sculpture.
Design: BD Art
Editions. Inspired by
the work Femme à tête
de roses by Salvador
Dalí (1935) – BD
Barcelona Design
 2016, polírozott,
 lakkozott, öntött
 sárgaréz,
 92x60x47 cm

visszaköszönni éreztük a koncepciókból. Mintha generációváltást sejtetne a belülről egységes pavilonok közötti kontraszt.

Az expó mellett rengeteg tenni- és látnivaló akad a környéken is. A Salone del Mobile idejére Milánó egésze egy hatalmas kiállítótérre válik: a főutcákon sorakozó designüzletek tárt ajtókkal várják az arra járó kíváncsi tömeget. Szinte olyanok, mintha az expó kihelyezett minipavilonjai lennének. Úgy tűnt, hogy azok a cégek, amelyeknek van Milánóban üzletük, helyzetüket kihasználva, nem is jelennek meg az expón, mindössze szélesebb mosollyal üdvözölnek minden kíváncsi tekintetet. A showroomok mellett számtalan kapualjban hirdeti tábla az izgalmasabbnál izgalmasabb időszakos kiállításokat is, melyek közül egyet sem hagytunk ki szívesen. Pompás belső udvarok, alkotótelepek, kastélyszárnyak adnak otthont a

legprovokatívabb bemutatóknak. Igaz tehát a szóbeszéd, miszerint az expó kihagyhatatlan, de még inkább az, ami körülötte a városban van.

Talán pont attól, ahogy az egész város kiállítótérre, illetve kiállítássá alakul, olyan érzést kelt, mintha egy alkotótáborba csöppent volna az ember. Mindamellett, hogy olybá tűnt, a helyi alkotóművészek unják az eseményeket, számomra meglehetősen az a hittel átítatott szellemiség, amivel az expón és Milánóban egyaránt kezelik a designt. A designt, aminek mértékét és mikéntjét itthon még magyarázni kell.

ZIMMERMANN ELIZA HANNA
a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
másodéves formatervező-hallgatója

(Salone del Mobile. Fiera Milano, Milánó, 2018. április 17–22.)